

Եւ որոնք մինչեւ հիմայ ապսպանքներ կը ստանան Լոնտոնի եւ ուրիշ վայրերու իրենց առաջնան յաճախորդներէն:

Իրենց արհեստը կը պարփակէ արծաթագործութիւն, մակոյկաշնութիւն, հիւսութիւն, երկաթագործութիւն, եւ այլն, եւ այլն: Սակայն արծաթագործութեան մէջ մեծ տեղ կը գրաւեն:

Արծաթեայ իրերու վրայ զեղեցիկ փորագրութիւններ կատարելէ ետքը, կը լեցնեն փորագրուած տեղուանքը սեւագոյն նիւթ մը, , կը թուր ըլլալ ոչ այլ ինչ բայց միայն ծարոյրի բազարութիւն մը: Ապա կը կր գընծն անօթները եւ ժամանակ մը յնտոյ գուրս կը հանեն եւ կը սկսին մաքրել եւ յդկել մինչեւ որ հասցնեն զանոնք զեղարուեստական նրանքեան ընտքելագոյն փուլին: Այս առնիքուր արհեստը չեւ սորվեցներ դրացին մը:

Հաս իրենց տոհմային տուեաններում՝ պարտաւորիչ է իրենց գլխու մազն եւ մօրուսը պահելը, այսու հանդերձ այս սովորութիւնները օր բատ օրէ կը մայիս իրենց մէջ. եւ այսօր մօրուապահները երթալով կը քիչնան հրապարակի վրայէն, եւ ուշ չսկիտի ըլլայ այն օրը երբ ո՛չ մազի եւ ո՛չ ալ մօրուսի կարեւորութիւն պիտի ընծայեն:

Միջնամուսնութիւնը կամ փոխադարձ խնամութիւնը օտար ազգերու հետ առդիւնած է իրենց, ասկայն կ'սոուի թէ քրիստոնեանները միայն բազարութիւն կը կազմեն այս օրէնքին: Խոկ ոչ քրիստոնեանները կրնան ընդունուիլ իրենց համայնքին մէջ միայն երբ մկրտուին իրերէ Մենտայիններ:

Ասկէ քանի մը տարի առաջ Մենտայինները ունէն իրենց ուրոյն մանկապուդակը՝ Ամառա, ուր կը չամբէին Մենտայական Ժակոբային ընտիր առունդ: Բայց եւ այնպէս, ներկայ պարմաններու ճնշումին տակ՝ սկսան են իրենց երեխանները տեղուսոյ պետական եւ ուրիշ գարժարաններ ճամբել իրենց դաստիարակութեան համար: Եւ պէտք չէ մոռնալ որ աշակերտները միշտ առաջնակարգ դիրք զւրաւած են իրենց գամերուն մէջ:

Տարակոյս չունինք որ ներկայ քաղաքակրթութեան յառաջնալացքին ազգեցութենէն: Համեմատական փոփոխութիւններ առաջ զան ապագային իրենց կրօնական, տոհմային եւ աւանդական ժաշկոյթին մէջ:

ՎԱՐԴԱՆ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

Պարա

ԹԱԿԻԾ

Իջնում է քախծոտ անձրեւ յուշերի,
Մրտում եւ հոգում մըշուշ փողոցում՝
Վագուց մոռացուած, ակցած յոյզերի,
Անյօյու ու որուամ երգելն են հնչում...
— Մոռացե՞լ ես ինձ, մոռացե՞լ ես ինձ...

Տանարն է աւեր, ու լոյսը խաւար,
Տըխո՞ւր է հոգին, ու սի՞րսն ամտաբրեր,
Մնացել է միայն յուշն անբաւար...
Մինչ հովի միջին կանչում են այներ...
— Մոռացե՞լ ես ինձ, մոռացե՞լ ես ինձ...

Բ. ՊԱՏՈՍԵԱՆ